

ב"ה

פרשת שמות

בני בכורי ישראל
שמות ד, כב.

הגוף של היהודי הוא קנינו של הקב"ה

כותב הרמב"ם:^[1] "גזירת הכתוב היא שאין ממיתין בית דין ולא מלקין את האדם בהודאת פיו אלא על פי שנים עדים".

ולכאורה אינו מובן: ידוע הכלל^[2] ש"הודאת בעל דין כמאה עדים דמי", היינו, שכאשר אדם מודה שחייב ממון לחבירו, הרי הודאה זו מחייבת אותו בתשלום כמו עדותם של מאה עדים, ואם כן, כאשר מדובר אודות ענין בעל-חשיבות גדולה הרבה יותר מאשר התחייבות בממון – ויודוי של יהודי שמודה שהיצר התגבר עליו לרגע ועבר על רצונו יתברך – היתכן שאינו נאמן ובית דין אינו יכול לחייבו ולהענישו על סמך הודאה זו!?

וידוע הביאור בזה^[3] – "לפי שאין נפשו של אדם קנינו אלא קנין הקב"ה, שנאמר^[4] הנפשות לי הנה, הילכך לא תועיל הודאתו בדבר שאינו שלו, ומלקות פלגו דמיתה הוא, אבל ממונו הוא שלו, ומשום הכי אמרינן הודאת בעל דין כמאה עדים דמי".

ובלשון אדמו"ר הזקן בשולחן ערוך שלו^[5]: "אין לאדם רשות על גופו כלל להכותו... ולא לצערו בשום צער, אפילו במניעת איזה מאכל או משתה".

ובענין זה מודגשת הנקודה האמורה לעיל – שדביקותו של יהודי עם אלקות חודרת בכל מציאותו: יהודי בא וטוען שבנוגע לנשמתו – גם בשעת החטא היתה באמנה אתו יתברך^[6], אבל בנוגע לגופו – התגבר היצר, ועבר על רצונו של הקב"ה.

אומרת תורה שאינו נאמן לומר דבר בלתי רצוי אפילו על הגוף, מכיון שאפילו הגוף הגשמי אינו דבר שלו, כי אם קנינו של הקב"ה!

יהודי הוא בנו של הקב"ה, ולא סתם בן אלא "בני בכורי", ובן יחיד. ולכן, בכל מעמד ומצב – מעמידים אותו על חזקתו שבודאי רצונו לקיים את רצונו של הקב"ה. אמנם, יכול לקרות שהיצר התגבר עליו לרגע ויכשילו כו'. אבל זהו היפך טבעו של יהודי, ולכן, ללא עדותם של שנים עדים לא מאמינים שאירע דבר כזה!

ובזה רואים עד כמה חודרת הדביקות עם אלקות בכל מציאותו של היהודי – אפילו בנוגע לגוף בלבד, ועד כדי כך, שצריך לשמור על הגוף כמו ששומרים על נכסיו היקרים של הקב"ה, על ידי זה שממלא את כל צרכי הגוף בעניני אכילה ושתייה.

ולא עוד, אלא שעל ידי זה מקבלת גם הנשמה – כידוע תורת הבעל שם-טוב^[1] (שהובאה ונתבארה כמה פעמים על ידי כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר נשיא דורנו) בפירוש הכתוב^[2] "רעבים גם צמאים נפשם בהם תתעטף", שהסיבה לכך שיהודי מרגיש רעב וצמא היא, מפני שנשמתו רעבה וצמאה לניצוץ האלקי המלוּבש במאכל או משקה זה, ואי אפשר לה לקבל ניצוץ קדושה זה אלא על ידי זה שהאדם יאכל וישתה את המאכל או המשקה (בהקדמת אמירת ברכה), ויהפך להיות דם ובשר כבשרו.

ולכן נותן הקב"ה ומוסיף עוד יותר בכל הענינים הגשמיים של בני ישראל – בני חיי ומזוני רויחא.

קטע משיחת י"ט אדר, רשימת השומעים בלתי מוגה.
תו"מ ה'תשמ"ה ח"ג ע' 1514.

[1] הל' סנהדרין ספי"ח.

[2] רמב"ם הל' עבדים פ"ו ה"ג. הל' טוען ונטען פ"ו ה"ג.

[3] פ"ה הרדב"ז כאן.

[4] יחזקאל יח, ד.

[5] חו"מ הל' נזקי גוף ונפש ס"ד.

[6] תניא ספכ"ד.

[7] כש"ט סי' קצד (כה, ג).

[8] תהלים קז, ה.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח זוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ת ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחי
שלמה נחמ"ה, צבי"ה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה